

**AANKONDIGING
VAN DE MAANDVERGADERINGEN**

In verband met de jaarvergadering te Vaals vervalt de maandvergadering te Maastricht.

De maandvergadering te Heerlen vindt normaal plaats op *Woensdag 13 Mei*, om 19.00 uur in de R.K.H.B.S.

**AANKONDIGING
VAN EEN REGIONALE VERGADERING**

te Venlo op *Donderdag 7 Mei* om 19.30 uur in 't Popezaaltje in de Mercatorstraat.

Dr Dijkstra uit Heerlen zal hier spreken over: „Soortbastardering en enkele interessante havikskruiden”.

Zijn causerie zal met levend materiaal worden toegelicht.

NIEUWE LEDEN.

L. A. Huygens, Stokstraat 15, Maastricht.
L. H. Claessens, Melcherstraat 7, Schaesberg.

DE NATUUR IN.

Zaterdag 9 Mei. Excursie naar Hopel (aan het millioenenlijntje).

Trein vertrek uit Maastricht 13.45 uur. Overstappen in Heerlen.

Uit Heerlen om 14.22 uur. Men neme retour Hopel. Vertrekpunt halte Hopel aan het millioenenlijntje om 14.30 uur.

Zaterdag 30 Mei. Excursie naar de Bemelerberg van uit Houthem.

Vertrekpunt station Houthem om 15 uur.

Trein vertrekt 14.15 uur uit Maastricht,
14.30 uur uit Heerlen.

MEDEDELING VAN DE REDACTIE.

De verslagen van de vergaderingen van Maart, van Maastricht en Heerlen, verschijnen in het volgend nummer.

**VERSLAG VAN DE REGIONALE VERGADERING
TE VENLO OP DINSDAG 10 MAART 1953.**

Voor een veertigtal leden van de Vrienden der Natuur en van het Natuurhistorisch Genootschap sprak de heer van Nieuwenhoven over Vleermuizen. Aan de hand van een collectie lantaarnplaatjes, hem beschikbaar gesteld namens Dr L. Bels, besprak hij enige aspecten van de physiologie van deze interessante zoogdieren. Hierna vermeldde hij enige uitkomsten van het ringonderzoek bij deze dieren, beschreven door Dr L. Bels in de Publicaties no. V van het Genootschap. Tot slot noemde hij het probleem van de wisseling in de populatie van een grot gedurende dezelfde winter. Dr Bels wil deze toeschrijven aan de voortdurende uitwisseling van vleermuizen van een grot met andere overwinteringsplaatsen, buiten de groeven gelegen. Hiertegen stelt Dr de Wilde uit Amsterdam als oorzaak de grote „zoekfout”. Veel dieren worden bij het vangen over het hoofd gezien. Nu ontwaken de dieren tijdens de winter verschillende malen. Na verplaatsing gaan de niet-geringe exemplaren op plaatsen zitten, waar ze later wel gevonden worden. Over dit probleem worden jaarlijks in Maastricht nog nieuwe onderzoekingen gedaan. Definitieve uitkomsten kunnen uiteraard nog niet gegeven worden. Dokter Willemse sloot als voorzitter de vergadering, de hoop uitsprekend, dat deze bijeenkomsten de band tussen Noord- en Zuid-Limburg zouden versterken.

**VERSLAG VAN DE REGIONALE VERGADERING
TE WEERT OP WOENSDAG 18 MAART 1953.**

In het openingswoord constateerde de voorzitter, dokter Willemse, dat een regionale vergadering in Weert, gezien de grote opkomst van 40 belangstellenden, zeer gewaardeerd werd en deelde mede, dat het de bedoeling is, ieder jaar in Weert zulk een vergadering te houden.

Hierna kreeg Dr A. A. Thiadens, directeur van het Geologisch Bureau te Heerlen, het woord voor zijn inleiding over „De geologische geschiedenis van de Maas”. Aan deze interessante inleiding ontleen wij het volgende:

De geologische geschiedenis van een rivier

wordt afgeleid uit de sporen, die zij achterlaat. Deze sporen zijn o.m. grind en zand.

Door het verval ontstaat een stroming, die gesteente meevoert en de bodem van de rivier afslijpt (eroderen). Het gesteente wordt verder benedenloops getransporteerd en op een bepaald punt, wanneer de stroom niet krachtig genoeg meer is, neergeslagen (sedimenteren); eerst het grofste en zwaarste gesteente, vervolgens het grind en het zand.

Bij hoog water en overstroming vindt sedimentatie plaats in de uiterwaarden. Het zwaarste materiaal slaat niet ver van de bedding neer en vormt aldus een natuurlijk dijkje (oeverwal).

Ook met nog andere eigenschappen van de rivieren wordt bij de geologie rekening gehouden. Spreker noemde o.m. het slingeren (meanderen). Gerekend over miljoenen jaren wijzigen rivieren al slingerend hun loop. Zijrivieren voeren op het punt van samenkomst met de hoofd-rivier gesteente aan (puinkegel), waardoor soms een delta ontstaat, die de hoofd-rivier soms van richting doet veranderen. Voorts huldigt men bij de geologie het principe van het actualisme, waarbij aangenomen wordt, dat de natuurwetten vroeger en thans hetzelfde waren.

Uit de samenstelling van het Maasgrind is afgeleid, dat de Maas vroeger de Vogezen en de Jura tot achterland had. In de rivier werd grind gevonden, dat alleen maar in het Jura-gebergte wordt aangetroffen. Thans wordt grind aangevoerd uit de Ardennen. Door erosie in de bovenloop, waarbij de bedding van de rivier steeds dieper wordt, werden in de loop der eeuwen steeds andere steenlagen blootgelegd, waaruit verklaarbaar is, dat de Maas steeds ander gesteente heeft gesedimenteerd.

Als tijdsometers zijn voor de geologie fossielen van zeer groot belang. Deze worden echter in de Maas zeer weinig gevonden. Een uitzondering vormt de klei van Tegelen. Bepaling van tijdperken kan echter toch geschieden door onderzoek van de gevonden zanden op hun mineralen-inhoud, waardoor het mogelijk wordt een reconstructie te maken van het uit het achterland aangevoerde gesteente.

Afgaande op de sporen, die achtergelaten werden, kon b.v. worden nagegaan, dat de Maas in de Günz-periode van de ijstijd ten Zuid-Oosten van de lijn Maastricht-Heerlen haar stroomgebied had en dat de rivier zich toen ergens ten Oosten van de lijn Heerlen-Roermond met de

Rijn verenigde. Uit ontleding van zanden is o.m. gebleken, dat Weert eens tot het stroomgebied van de Rijn behoorde en de Maas in deze plaats pas in de Mindel-periode van de ijstijd door-drong.

Ook het achterland is van belang als tijds-meter. Uit de studie van het verloop van de gletschers, die keileem achterlieten en verstoorde steenmassa's voortstuwden, put de geoloog nauwkeurige gegevens.

Aan de hand van duidelijke kaarten gaf Dr Thiadens een overzicht van de loop van de Maas gedurende de verschillende ijstijdperken.

Dokter Willemse dankte spreker voor zijn zeer interessante inleiding en achtte het contact tussen Noord- en Zuid-Limburg van groot belang. Gestreefd dient te worden naar het houden van lezingen over eigen streek.

Mr S. Smeets, voorzitter van de kring „Vrienden der Natuur, Weert en Omstreken”, afdeling van het Natuurhistorisch Genootschap, dankte de spreker en de voorzitter voor het initiatief om in Weert een regionale vergadering te houden. Hij sprak de hoop uit dat volgende regionale vergaderingen in Weert even goed bezocht en even interessant zouden zijn.

COMITE VOOR VOGELBESCHERMING UIT HET NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG.

Van verschillende kanten bereikte ons de laatste tijd de vraag of het mogelijk is lid te worden van ons Comité, en zo ja welke voorwaarden hieraan zijn verbonden.

In overleg met het bestuur van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg heeft ons Comité besloten, om degene die lid van ons Comité wil worden en daadwerkelijk wil medewerken aan het doel, dat wij nastreven, hiertoe de gelegenheid te geven.

Alleen dan echter kan men zich als lid van het Comité voor Vogelbescherming opgeven, indien men lid is van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

Zij, die lid wensen te worden, kunnen zich wenden tot de Secretaris van het Comité voor Vogelbescherming, Statensingel 164a, Maastricht.

Omtrent het doel, dat het Comité voor Vogelbescherming zich voor ogen stelt, zij nog het volgende medegedeeld: